Ankenævnet for Forsikring

Den 7. januar 2015 blev i sag nr. 85571:

xxxxxx xxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxx xxx
xxxx xxxxxxxxxx

mod

LB Forsikring A/S
Farvergade 17
1463 København K

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har bilforsikring i LB Forsikring A/S. Hun klager over, at selskabet har hævet forsikringspræmien og selvrisikoen med tilbagevirkende kraft.

Selskabet har ændret forsikringspolicen og omtariferet forsikringen med tilbagevirkende kraft med henvisning til, at klageren ved grov uagtsomhed har undladt at oplyse, at hendes 'bonussøn' var blevet medbruger af bilen.

Det fremgår af sagen, at klagerens 'bonussøn' den 2/10 2013 telefonisk anmeldte, at han som fører af klagerens bil den 26/9 2013 var bakket ind i en holdende bil på en parkeringsplads. Under samtalen oplyste 'bonussønnen', at han og klageren skiftedes til at betale forsikringspræmien for bilen.

Selskabet har med tilbagevirkende kraft for perioden 1/8 2011 til 31/12 2013 forhøjet præmien og forhøjet den policemæssige selvrisiko. Selskabet har herefter krævet efterbetaling af præmie og selvrisikodifference hos klageren efter den anmeldte skade.

Bilen er alene forsikret med lovpligtig ansvarsforsikring.

Klageren har i klageskemaet til nævnet gengivet sit brev af 11/11 2013 til selskabet. I dette brev hedder det:

> "Jeg har med stor undren modtaget deres brev af 31. oktober 2013, hvor det fremgår, at Bauta Forsikring er af den opfattelse, at min 'bonussøn' er bruger af min bil.
>
> Sådan forholder det sig ikke. Det er rigtigt, at jeg i tilfælde af ferier og andre bortrejser har ladet andre i familien låne min bil, men det ændrer ikke ved, at jeg er den faste bruger af bilen. Jeg kan således ikke acceptere LB Forsikrings vurdering af forholdene og den stigning med tilbagevirkende kraft, der bliver lagt op til.
>
> Jeg kan naturligvis ikke forhindre Bauta Forsikring i at opsige forsikringen, hvis de ikke længere ønsker mig som kunde, men hvis Bauta forsikring fastholder deres synspunkt om forsikrings stigning med tilbagevirkende kraft, vil jeg lade sagen overgå til advokat."

Selskabet har i brev af 29/1 2014 til nævnet anført følgende:

> "Sagen omhandler, hvorvidt vi har været berettigede til at anse vores medlems 'bonussøn' som værende medbruger af en Renault Clio 1.4 fra 1999, og følgelig omtarifere hendes police på baggrund af de nye risikooplysninger.
>
> Vores medlems 'bonussøn' kontaktede os den 2. oktober 2013 og oplyste, at han havde forårsaget en skade med bilen. Han oplyste tillige, at han lånte bilen af sin 'bonusmor', hvorfor han betalte hver anden opkrævning af præmie. Han havde dog desværre ikke fået betalt den seneste opkrævning gældende fra den 1. august 2013, hvorfor hans 'bonusmor' havde modtaget et varsel om, at forsikringen ville blive opsagt. Medlemmets 'bonussøn' oplyste dog, at han nu havde sørget for at bringe præmiebetalingen i orden.
>
> Det fremgår af sagens oplysninger, at vores medlems 'bonussøn' indbetalte præmie for perioderne 1. august 2011 — 1. august 2012 samt 1. august 2013 til 1. august 2014. Vi har i et tidligere svar til vores medlem anført, at hendes 'bonussøns' første indbetaling var gældende fra 1. august 2010. Dette var desværre ikke korrekt.
>
> Vores medlems police blev oprindeligt indtegnet den 2. august 2002. Vi har ikke anledning til at tro, at det ikke var korrekt, da policen dengang blev tegnet med vores medlem som eneejer og enebruger. Det fremgår af policen, at alene vores medlems navn er registreret på denne. Den 10. november 2010 indregistrerede vores medlem en Volvo S60 2,4 fra 2004, hvorefter hun nu var registreret som ejer/enebruger af to biler på to forskellige policer.
>
> Vi har ikke modtaget oplysning om, at vores medlems 'bonussøn' var blevet medbruger af vores medlems Renault Clio fra 1999. Dette uagtet, at det af vores hjemmeside[9] fremgår, at denne oplysning er væsentlig for os, da vi gerne vil kende risikoen for skade på de genstande vi forsikrer. Da vi ikke har kendt til oplysningen om, at vores medlems 'bonussøn' var medbruger af bilen, vidste vi derfor heller ikke, at bilen blev anvendt af en ung mand født i 1990, bosiddende på et kollegium. Denne risiko anser vi som væsentlig anderledes, end den risiko vores medlem selv frembyder.
>
> På baggrund af sagens oplysninger ændrede vi vores medlems police med tilbagevirkende kraft således, at den blev tariferet ud fra, at vores medlems 'bonussøn' var blevet medbruger af denne. Vi har tidligere fastslået, at vores medlems 'bonussøn' skulle have været registreret som medbruger fra den dato, hvor vores medlem indregistrerede sin bil nr. 2 — nemlig

den 10. november 2010. Henset til, at vores medlems 'bonussøn' først betalte præmien fra den 1. august 2011, finder vi dog, at det først fra denne dato er sandsynliggjort, at vores medlems 'bonussøn' havde en sådan anvendelse af bilen, at han skulle have været registreret som medbruger.

Vores medlem anfører i sin klage til nævnet, at hun i tilfælde af ferie har ladet andre i familien låne bilen. Dette er selvfølgelig helt acceptabelt, da sådanne lejlighedsvise udlån ikke medfører, at lånerne skal anses som medbrugere af bilen. Dette fremgår også af vores hjemmeside, hvor vi har redegjort for, hvornår vi skal have besked om ændrede brugerforhold.

Vores medlems 'bonussøn' har lånt bilen mere end lejlighedsvist, hvorfor han skulle have været registreret som medbruger af denne og præmien følgelig tariferet derudfra. Vores medlems 'bonussøn' har en så nær tilknytning til bilen, at han forestod anmeldelsen af skaden samt korrespondancen herom med os. Herudover er det ubestridt, at han betalte halvdelen af præmieudgiften — senest hele præmien opkrævet den 1. august 2013, hvilket han ikke ville have haft anledning til, hvis han ikke havde en sådan råderet over bilen, at han skulle anses som værende medbruger.

Det er alment kendt, at den væsentligste fareforøgende omstændighed på en bilpolice er, hvem der er bruger af bilen. Det burde derfor have stået vores medlem klart, at det var en oplysning, hun havde pligt til at give os. Herudover fremgår det direkte af vores hjemmeside[9], at vi er interesserede i netop sådan en oplysning.

Af vores forsikringsvilkårs pkt. 11 fremgår, at vi skal have besked, hvis en fast bruger af bilen skifter adresse. Årsagen er netop, som belyst i nærværende sag, at det har afgørende betydning for os, om bilen i perioder bliver parkeret ved et kollegium frem for i det villakvarter, hvortil den er registreret.

Når det fremgår af vores forsikringsvilkår, at det har afgørende betydning for os, at få oplyst ejer/brugers eventuelle adresseændringer, burde det så meget desto mere have stået vores medlem klart, at det var af afgørende betydning for os at vide, at hendes 'bonussøn' blev medbruger af bilen.

Forsikringsaftalelovens § 7 omhandler manglende oplysninger i forbindelse med indtegning af en forsikring. § 7 kan dog bruges analog på fareforøgende omstændigheder. Af Karnovs note 38 til Forsikringsaftalelovens § 7 fremgår bl.a. *"Nævnet har tillige i utallige kendelser, bl.a.* ***74.650****, lagt til grund, at oplysning om, at det er familiens søn, der er bruger af det forsikrede køretøj, er en oplysning, som forsikringstageren af egen drift skulle oplyse selskabet om, da det er almindelig kendt, at præmien beregnes efter brugerens »kørselsanciennitet«. Undladelse af at give sådan oplysning anses for grov uagtsomhed ... §§ 4 og 6 gælder kun, hvis forsikringstageren ikke har været i god tro ved forsikringens tegning. Denne begrænsning er imidlertid ikke gentaget i § 7. Som følge af opsigelsesretten for skadesforsikring i § 5, stk. 2, antages det, at forsikringstageren har pligt til at korrigere oplysninger, som han på et senere tidspunkt end skadesforsikringens tegning bliver klar over er urigtige, enten i medfør af § 7 eller efter analogien af § 46."*

Vi må herefter fastholde, at vi var berettigede til at anse vores medlems 'bonussøn' som medbruger af bilen og tarifere policen derefter. Vores medlems 'bonussøn' havde ubestridt en så nær tilknytning til bilen, at han betalte hver anden præmieopkrævning, ligesom han forestod anmeldelsen af den skete skade, at han skal anses som medbruger af denne. Da vores medlem ikke tidligere selv har givet os denne fareforøgende oplysning, var vi berettigede til at omtarifere policen med tilbagevirkende kraft på baggrund af de faktiske oplysninger.

Afslutningsvis skal vi beklage, at vi opkrævede selvrisikotillæg med henvisning til ung fører jf. forsikringsvilkårenes pkt. 10. Da vores medlems 'bonussøn' var at anse som medbruger af bilen på skadetidspunktet, kan han selvfølgelig ikke ses som låner af denne. At policen er omtegnet med vores medlems 'bonussøn' som medbruger betyder derimod, at den policemæssige selvrisiko på skadetidspunktet udgjorde 11.240 kr. Det resterende selvrisikobeløb vil blive opkrævet sammen med præmieopkrævningen.

Til orientering kan det oplyses, at forsikringen for bilen pr. 1. januar 2014 overgik til … Forsikring A/S."

Af brev af 3/12 2013 fra selskabet til klageren fremgår bl.a. følgende:

"Vi skal herudover for god ordens skyld oplyse, at der en forhøjet selvrisiko, fordi føreren af bilen på skadestidspunktet var under 25 år gammel. Vi henviser til vilkårenes punkt 10.

Fordi der er tale om en ansvarssag, hvor vi hæfter direkte overfor skadelidte efter Færdselslovens § 108, stk. 2 — og [klagerens 'bonussøn'] ikke har kørt groft hensynsløst, gør vi ikke gøre pro-rata-erstatning gældende."

Forsikringsbetingelserne indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"10 Selvrisiko (egenbetaling)
Vi opkræver selvrisiko ved enhver skade, og størrelsen fremgår af policen. Selvrisici indeksreguleres.

Hvis bilen udlånes og føreren på skadetidspunktet er under 25 år, opkræves et selvrisikotillæg på 2.810 kr. (indeksår 2013).
…

11 Ændringer i risikoen
Du skal oplyse os om ændringer i forhold til policen, så vi kan tage stilling til, om forsikringen kan fortsætte og i givet fald på hvilke vilkår og til hvilken pris. Det gælder:

- du eller den faste bruger skifter adresse.
- bilen udskiftes.
- der sker ændringer i bilens anvendelse, vægt eller andre konstruktive ændringer, fx ydelsesoptimering.
- der eftermonteres tilbehør, hvis nyværdi overstiger 20.000 kr., når du ønsker det medforsikret.
- der monteres særligt tilbehør. Se pkt. 5.2.

Giver du ikke besked om ændringer i disse forhold, kan det efter forsikringsaftaleloven medføre, at retten til erstatning bortfalder helt eller delvist."

Nævnet udtaler

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet at måtte lægge til grund, at klagerens 'bonussøn' var medbruger af bilen. Nævnet har bl.a. lagt vægt på, at bonussønnen be-

talte hver anden præmieopkrævning, at bilen var i bonussønnens varetægt, da skaden skete, at bonussønnen forestod henvendelser til selskabet i anledning af skaden, og at klageren har tegnet forsikring som enebruger af 2 biler.

Da det er nævnets opfattelse, at det er almindelig kendt, at præmien for en bilforsikring beregnes ud fra brugernes risikooplysninger, burde klageren have oplyst til selskabet, at hendes bonussøn var medbruger af bilen. Nævnet finder, at undladelsen heraf kan tilregnes hende som groft uagtsomt.

Selskabet har med henvisning til, at klageren ved grov uagtsomhed har tilsidesat sin oplysningspligt vedrørende bilens brugerforhold, krævet præmieforhøjelse og højere selvrisiko på forsikringen med tilbagevirkende kraft til den 1/8 2011.

Præmieforhøjelse med tilbagevirkende kraft

Nævnet finder, at en sådan retsfølge ikke er indeholdt i forsikringsaftalelovens §§ 6-7 eller §§ 45-46, og at retsfølgen heller ikke fremgår af parternes aftale.

Nævnet finder derfor, at selskabet er uberettiget til at opkræve forhøjet præmie med tilbagevirkende kraft.

Højere selvrisiko med tilbagevirkende kraft

Nævnets flertal udtaler:

Det fremgår af forsikringsaftalelovens § 7, jf. § 6, stk. 2, at selskabet i tilfælde af, at sikrede ved grov uagtsomhed har tilsidesat sin oplysningspligt, hæfter i det omfang, i hvilket det mod den aftalte præmie ville have forpligtet sig, når det må antages, at selskabet ville have tegnet forsikringen på andre vilkår.

Flertallet finder det godtgjort, at selskabet ville have tegnet forsikringen med en selvrisiko på 11.240 kr. for 2013, såfremt klageren havde oplyst, at hendes bonussøn var medbruger af bilen.

Flertallet finder derfor, at selskabet er berettiget til at gøre den højere selvrisiko gældende i forbindelse med den anmeldte skade den 26/9 2013, og flertallet kan ikke kritisere, at selskabet har krævet selvrisikodifferencen betalt af klageren.

Nævnets mindretal udtaler:
Forbrugerrepræsentanterne finder ikke, at der i forsikringsaftalelovens § 6, stk. 2, er hjemmel til at selskabet kan kræve forhøjet selvrisiko med tilbagevirkende kraft. Selskabet er derefter efter dette medlems vurdering ikke berettiget til at gøre den højere selvrisiko gældende.

Der træffes afgørelse efter stemmeflertallet.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, LB Forsikring A/S, skal anerkende, at det er uberettiget til at kræve præmieforhøjelse på bilforsikringen med tilbagevirkende kraft.

Klageren får ikke medhold i øvrigt.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Kim Sparlund